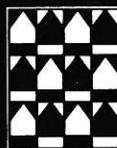

ДУШАН ОТАШЕВИЋ

XL/23

САВРЕМЕНА ГАЛЕРИЈА

ЗРЕЊАНИН

Стварност у њеној свеобухватности, несводљивости, целини, разоткрива само уметност. Можда ова мисао звучи јеретички али је чињеница да наука сазнања о свету досеже парцијално, а врхунски научници Хеисенберг, Еинстеин, Марија Маџер и многи други, након својих научних открића стижу до језика поезије и мита као најпотпунијих одредишта стварности. Није ли мисао модерне физике мисао метафизичка, поетска. Уметност, својом неомеђеношћу, својом моћи, да се свега сети и да све заборави у име слободе откривања новог, својом моћи да проникне истовремено у унутрашњу и спољну природу, да укине три највеће опсене науке (време, простор, каузалност) доноси фантастику која једина досеже истину.

И Душан Оташевић у својој креативној игри видовито разоткрива стварност помоћу језика ликовности. Видно је то на два његова циклуса којима нам се на овој изложби представља, под називима "Троношка ерминија" и "Номен ест омен". На првом циклусу измаштао је уметник археолошки спис поука о сликарској вештини под називом "Троношка ерминија". Темелј тог измаштаног рукописа чини шестобојни систем који уметник даље, дубински копајући кроз тресетишта властитог бића и историјску меморију слојевито разрађује. Он најпре обликује прецизан, јасан сценарио, па кроз његов осмишљен концепт непогрешиво одређује процес у коме се уметничком елаборацијом догађа она фасцинантна промена физике у метафизику. У тој смелој пустоловини духа Оташевић се користи симболима боја, бројева, обличја, што повезују ниво приземљеног постојања са космичком свешћу. При том древне симболе стапа са својом интимном симболиком, проничући помоћу њих кроз видљиву у невидљиво. Ова уметност апсорбовала је искуства различитих ликовних светова, а те облике из естетичке меморије Оташевић не цитира, већ их преобликује, домишља, прилагођава својој креативној имагинацији, што континуирано разрешава идејне и ликовне проблеме. Узглобљујући у деликатну везу просторно и временски раздвојене ликовне концепте (на пр. средњовековно сликарство и Сезан), Оташевић следи универзални нагон за свеукупношћу откривајући при том истину да не постоје удаљености које нису

блиске. Циклусом "Номен ест омен" Д. Оташевић бележи властите трагове присуства. Тринаест обичних слова његовог имена, по неком специјалном креативном кључу, доживљавају ликовно-поетску метаморфозу и отварају се другом, дубљем значењу. Преображено, свако слово постаје склоп нарочитих знаковних вредности које откривају како тренутна душевно-телесна стања, изражена кроз асоцијативни облик, тако и универзална значења што их собом доносе овде насељени симболи. Широки распон различитих садржаја, од биолошких до алхемијских, попуњавају облике загонетајући нас својим ребусним значењима а уметник открива, помоћу њих, смер ка осовини свог бића. По староегипатском веровању свака појава и личност неопозиво слуша оног ко поседује његово име. Оташевић можда, у овим словима што су у себе зачарана, тражи тајну свог имена да би управљао сопственом судбином. И у једном и у другом циклусу можемо читати дела у неколико нивоа. Почетни ниво је визуелни, и он носи у себи атрактивност која примамљује и осваја гледаочеву перцепцију. Жив колорит, разноврсни језички извори, од уметности прошлости до надреализма, поп-арта, апстракције, елемената стрипа, дизајна; затим различити медији: слика, цртеж, скулптура, објекат, чије димензије варирају од великог до ситног; па онда различити материјали: дрво, метал, кожа... све то ствара жива влакна што у делу стално пулсирају и пале гледаочеве сензоре.

Уметник, креативно се играјући, као да задржава привилегију вечног детињства и зато ова дела носе у себи свежину и оригиналност измаштаних визија што је такође њихова драж. Међутим, аутор својом заиграношћу указује на битне ствари јер, игра је и свечаност и мистерија, фантазија што дотиче најдубљу стварност, победа што се попут мачије шапе за час преокрене у пораз. Тако од изазивачке привлачности облика и боја стижемо до других нивоа читања Оташевићевих дела, оних који досежу метафизичка прострaнства; језик слике, његова непотрошена имагинација и фантастика, постају оруђе и знамен преображаја духа.

ЈАСМИНА ТУТОРОВ

"СРЕЋНИ ПУШАЧ", 1965.

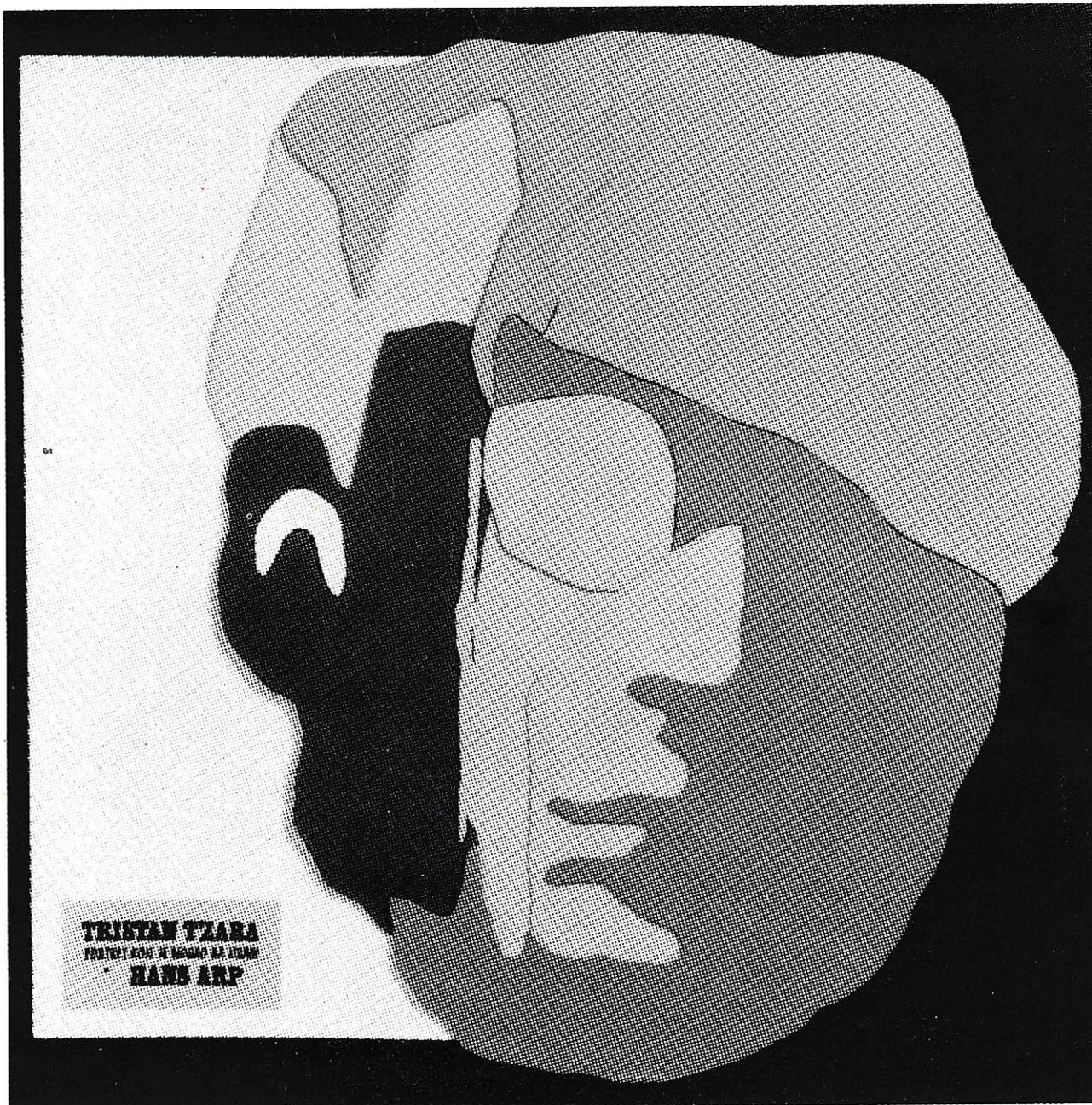
"CE N'EST PAS UN MAGRITTE", 1987-1995.

"NOMEN EST OMEN", 1995.

"МАШИНА ЗА КОРИГОВАЊЕ МЛАДАЛАЧКИХ ЗАБЛУДА", 1995.

TRISTAN TZARA
PORTRÉT KÖRÉ ÉRŐSÖKÉK ÉRŐSÖKÉK
HANS ARP

"HANS ARP HAT PORTRETIRET TRISTAN TZARA", 1987-1995.

Душан Оташевић

Рођен 1940. у Београду.

Године 1961. уписује се на Академију ликовних уметности у Београду и дипломира 1966. у класи проф. Љубице Сокић. Живи и ради у Београду.

САМОСТАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ

1965.

Београд, Галерија Атељеа 212
Београд, Клуб младих архитеката

1967.

Београд, Галерија Дома омладине
Нови Сад, Трибина младих
Сплит, Галерија умјетнина
(са Р. Рељићем и Р. Дамњановићем)
Загреб, Студентски културни центар

1968.

Бреша, Galleria del Minotauro

1969.

Београд, Коларчев народни универзитет

1970.

Скопје, Салон Музеја савремене уметности
(са Р. Рељићем и Р. Дамњановићем)

1971.

Тибинген, Galerie im Zimmertheater
(са Р. Дамњановићем)

1972.

Београд, Салон Музеја савремене уметности
Венеција, 36. бијенале, југословенски павиљон
(са В. Величковићем и В. Рихтером)

1975.

Дубровник, Галерија Себастијан

1978.

Београд, Салон Музеја савремене уметности

1982.

Сарајево, Умјетничка галерија БиХ
Београд, Галерија Дома омладине

1983.

Осијек, Галерија Зодијак

1984.

Београд, Галерија Себастијан

1985.

Вараждин, Галерија Себастијан

1987.

Загреб, Галерија Дома ЈНА

1989.

Тиват, Летњиковац Бућа

1990.

Београд, Галерија Себастијан

1992.

Подгорица, Галерија Дома омладине

1993.

Београд Галерија Арт-тоурс
Суботица, Галерија YU фест

1994.

Београд, Галерија Себастијан-Арт

НАГРАДЕ

1985.

Београд, Политикина награда из фонда "Владислав Рибникар"

1992.

Београд, САНУ, Награда из фонда "Иван Табаковић"

1993.

Београд, Октобарски салон, награда за сликарство

1994.

Чачак, Награда града Чачка на 18. Меморијалу Надежде Петровић

ТРОНОШКА ЕРМИНИЈА

1. **МИНИЈАТУРЕ**, 1987.
темпера на кожи, 30x20 цм.
2. **АЗБУКА**, 1987.
туш на хамеру, 45x45 цм.

Шестобојне прерађевине
3. **CE N'EST PAS UN MAGRITTE**, 1987 - 1995.
бојено платно, дрво, алуминијум, 120x120 цм.
4. **HANS ARP HAT PORTRETIRET TRISTAN TZARA**,
1987 - 1995.
бојено дрво, 130x120x6 цм.
5. **DUCHAMP & CEZANNE PLAY CHESS**, 1987 - 1995.
бојено платно, 120x120 цм.
6. **PIAZZA DE CHIRICO**, 1995.
бојено дрво, платно, 120x120 цм.
7. **СЛИКАРСКА ЛАБОРАТОРИЈА ИВАНА
ТАБАКОВИЋА**, 1995.
бојено платно, дрво, 120x120 цм.
8. **КАЗИМИР МАЛЕВИЧ**, 1995.
бојено дрво, платно, 165x165 цм.

NOMEN EST OMEN

9. **Д**, 1995.
дрво, кожа, 160x120x120 цм.
10. **У**, 1995.
дрво, папир, кожа, 130x72x72 цм.
11. **Ш**, 1995.
бронза, 46x52x5 цм.
12. **А**, 1995.

бојено дрво и платно, 95x95 цм.

13. **Н**, 1995.
бојено дрво, 210x45x5 цм.
14. **О**, 1995.
песак, променљиве величине
15. **Т**, 1995
платно на дрвету, 96x84 цм.
16. **А**, 1995.
дрво, платно, 230x138 цм.
17. **ШЕ**, 1995.
бојено платно, 140x140 цм.
18. **В**, 1995.
бојено дрво, фотографија, 160x70 цм.
19. **И**, 1995.
бојена љуска од јајета на дрвету, 50x50 цм.
20. **Ћ**, 1995.
олово, 16x35x20 цм.

Репродукција на корицама

DUCHAMP & CEZANNE PLAY CHESS, 1987 - 1995.
бојено платно, 120x120 цм.

НОВЕМБАР - ДЕЦЕМБАР 1995.

Издавач: Савремена галерија, Зрењанин
Одговорни уредник: Драган Ћук
Текст: Јасмина Туторов
Дизајн: Маријан Барош
Слог: Јован Царан
Тираж: 200
Штампа: ИРИС Зрењанин